

DOMOVINA

Izhaja dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 1 krono temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 v za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primeren popust. — Naročnina za celo leto 8 kron, za pol leta 4 kron, za četiri leta 2 kroni; ista naj se pošilja Upravištvu „Domovine“ v Celju.

Nemški jezik pri vojaki ni več potreben

Že od nekdaj se je nemškutarija zagovarjala z izgovorom, da je nemški jezik pri vojaki potreben in da je vsak revež, ki nemški ne zna, ker pri vojaki ne more „naprej priti“. In res, so pri vojaki do zdaj naše mladeniče po nepotrebnem z nemščino mučili. Pošten slovenski fant je moral cela tri leta kot prostak služiti, če ni nemški znal; marsikteri malovrednež, ki je pa nekoliko nemških besed izustiti znal in znal tudi čez slovenski jezik zmerjati, je postal korporal, četovodja, celo narednik in je dobil oblast čez mnogo nadarjenejših in poštenejših tovarišev, ki nemški niso znali. To je marsikteri slovenski kmetijski fant bridko občutil in če bi mu za nemščino sicer tudi prav nič ne bilo, vendar si je zagadel, ker nemški ne zna, večkrat mislil: „Škoda, da nemški ne znam, če bi znal, bi se mi bolje godilo. Kako neumen sem, da se nisem nemški učil, in moji starši, da me niso dali v nemško šolo!“

Vsak pameten človek je izprevidel, da se je s takim preziranjem slovenščine našim mladeničem in tudi našemu slovenskemu narodu velika krivica delala. Kadarkoli je bila naša vladarska hiša ali naše cesarstvo v nevarnosti pred Lahi ali Nemci ali drugimi sovražniki, so slovanaki in posebno slovenski vojščaki prišli na pomoč in so svojo kri prelivali za domovino. In pri tem niso nemškega jezika nič potrebovali, kajti po sovražniku se lahko pošteno udari in ga oplazi, ne da bi človek moral nemški znati. Slovenski narodnjaki smo se zagadel zmiraj na ves glas pritoževali v časopisih in po poslancih v državnem zboru, zakaj se slovenski vojaki tako ponižujejo, da ne morejo postati pri vojaki desetniki, četovodji, naredniki itd., in da se jih sploh ne pusti naprej, če nemški ne znajo.

Zmiraj smo trdili, da od tega vojska nima nikakšne koristi in tudi država ne, ampak nemškutarija. Pa dolgo let so bile vse naše pritožbe brez uspeha. Še do najzadnjega časa naš jezik pri vojaki ni mogel priti do one veljave, katera mu gre po vsi pravici.

Nazadnje je pa tudi tu pravica zmagala in je prišel trezen razum do veljave. Najvišje vojaške oblasti so spoznale, da je spoštovanje jezika vseh vojakov potrebno in za armado koristno. Izprevideli so celo pri vojnem ministrstvu, da je boljše, da se častniki naučijo onega jezika, katerega so se vojaki v zibelki naučili, ter z vojaki v tem jeziku govorijo in jih učijo.

Dne 19. novembra 1903 je vojni minister in sicer gotovo po najvišjem cesarjevem zaukazu izdal naredbo na vse vojaške oblasti, o kateri se je šele 12. t. m. izvedelo, kako se glasi. Ta naredba pa zapoveduje, da se z naprej mora mora vsak častnik (oficir) naučiti onega jezika, katerega govorijo vojaki, ki pri tem polku služijo. Tako bi se moral vsak nemški častnik, če slovenski ne zna, pa je n. pr. nastavljen pri 87. pešpolku, v treh letih slovenski naučiti. Čez tri leta bode moral imeti v rokah spričevalo, da prav dobro slovenski zna, ker pri tem polku Slovenci za vojake služijo.

Vojni minister namreč (gotovo, ker je cesar tudi tega mnenja) v ti novi naredbi pravi, da je za vojaka slabše, če se z njim nemško govori, če pa nemški prav ne zna. Naj rajši nemščino pri miru pusti, pa se naj izuri v tem, kar treba za čas vojske vojaku znati.

Da pa bodo častniki mogli vojake izuriti, morajo se slovenski naučiti, da jih bodo vojaki lahko razumeli, kaj hočejo. Slovenskemu vojaku pa za naprej ne bode treba nemškega jezika znati in bode, če bode drugače sposoben, tudi brez nemščine lahko napredoval do najvišje stopnje.

Ta važen dogodek v naši avstrijski vojni upravi mora vsakega odkritosrčnega Avstrijca navdati s posebnim veseljem. Na ta način se je dala napredku naše vojske trdna podlaga. Zdaj ne bode več pri tisočih vojakov videti več one hladnosti nasproti vojni upravi, ki je do zdaj vladala vsled njenega nemškega značaja. To bode pa samo celokupni državi v korist, ker le tedaj, če so vojaki navdušeni za svoj poklic, mogli bodo v bojnem slučaju doseči kake uspehe in računati na zmago. Navdušeni pa bodo za vojaški poklic, ko bodo videli, da se njih jezik in sicer tudi slovenski v armadi spoštuje.

Mi torej z veseljem pozdravljamo ta mali uspeh pravične stvari in izpolnitve zahtev našega naroda. Z veseljem pozdravljamo, da je zopet enkrat nemški jezik znatno v ozadje potisnjen, tja, kamor spada.

Tp nam daje upanje, da bode tudi na polju šolstva in uprave, sodne in politične, naš slovenski jezik zmagal zopet ošabno nemško širokoustnost in bahatost.

Celjske in štajarske novice.

— Osebna vest. Dolgo časa je slovenska javnost pogrešala na pozorišču društvenega in političnega poslovanja g. dr. Josipa Karlovška, ki je v zadnjih letih stal zmiraj v prvi vrsti bojevnikov za naše narodne pravice. Pripravljal se je zadnje mesece za odvetniški izpit. Ravno kar smo izvedeli, da je napravil danes 1. februarja v Trstu odvetniški izpit in sicer z odliko. Izražamo tem potom vrlemu in nesebično delavnemu rojaku svoje srčne častitke z željo, da ga vidimo prav kmalu zopet v svoji sredi pri plodonosnem narodnem delu.

— Opozarjamo še enkrat na jutranjo uprizoritev igre „Njen korporal“. Udeležba bo velikanska in zato želimo, da bi slavno občinstvo vstopnice za sedeže, kolikor jih je še prostih, nabavilo še tekom jutranjega dopoldneva, kajti zvečer pri blagajni jih najbrže ne bo mogoče več dobiti. „Celjsko pevsko društvo“ je izdalo za prireditel te igre precejšnjo vsoto, ker se je nabavilo dokaj novih garderobnih predmetov nalašč za to igro. Na občinstvu je torej ležeče, da ne bo imelo društvo izgube. Ponavljamo še enkrat, da je začetek točno ob pol 8. uri. Vstopnina: sedeži 1. in 2. vrste 2 K 40 v, od 3. do 7. vrste 1 K 60 v, od 7. vrste naprej 1 K 20 v. Sedeži na balkonu 1 K 20 v. Stojišča v pritličju 80 v, stojišča na balkonu 60 v, dijaške in vojaške vstopnice 40 v. Vstopnice ima v predprodaji trgovina Dragotina Hribarja.

— Slovenci, kje je naš narodni ponos? Stoinstokrat smo že napisali te besede, ali ne vemo, zakaj le ni pravega uspeha. Pač le zato ne, ker pravega narodnega ponosa v resnici ni med nami! Pred seboj imamo pismo, ki zasluzi da ga priobčimo, kajti tolike nesramnosti nemškega naduteža še nismo kmalu videli. Seveda se je naš gospod naročnik, ki nam je to pismo poslal, čutil občutno prizadetega, in prepričani smo, da bo izvajal primerne posledice. Dotični gospod je naročil s slovensko dopisnico pri neki nemški tvrdki v Savinski dolini nekaj blaga, katero se mu je poslalo po poštne povzetju. Na računu pa stoji sledeče napisano (seveda nemški): „Ob tej priliki Vas prosimo, da nam svoja naročila pripošljete v nemškem jeziku, kajti kakor Vam je iz Vašega službovanja pri g. I. znano, trgovinski jezik večjih tvrdk ni slovenski.“ To je odgovor nemške tvrdke na slovensko naročilo, pa naj še kdo reče, da to ni nesramno. Slovenci, ako je še količkaj narodnega ponosa v vas, storite, kar vam v takem slučaju naklada vaša narodna dolžnost — obrnite hrbet nadutim izzivačem in nikdar več niti najmanjšega naročila! Obenem pozivljamo naše trgovce in obrtnike, da se v svojem dopisovanju poslužujejo izključno slovenščine, kajti, ako se izvede to načelo povsod, bo taka nesramnost, kakor zgoraj, izginila v najkrajšem času. Zato še enkrat: Slovenci, kje je naš narodni ponos?!

— Potopisec, ki nam pošilja odstavke po vesti iz carstva Sahare, nam javlja, da se je ob prizoru, ki ga je opisal v zadnji „Domovini“, primerilo nekaj jako žalostnega. Padec carja Jaka I sicer ne bi bil tako hud, kajti staremu Ibrahimu se je posrečilo še o pravem času položiti svojega rojstva kosti na tlak, tako da je car padel še dosti ugodno nanj. Ali pripetilo se je nekaj hujšega. Stari Ibrahim je bil velik prijatelj kvargljev. Tudi takrat si jih je privoščil nekaj. Zavite je imel kakor po navadi v časniku, ki ga je nekdo vrgel proč, pri čemer seveda ni mislil, da bo ta njegov čin imel tako grozne posledice. Kvarglji so se skotrljali po tleh, a papir je ostal na mestu. Car je v svojem padcu dobil ravno ta papir pred oči in komaj ga je zagledal, je skočil ves razburjen po koncu in takoj velel svojemu spremstvu, da naj se odvede lopova, ki ga je tako nesramno razžalil, v temnico. In odvedli so ga starca Ibrahima v zapor, ki revež sam ni vedel, s čim se je tako grozno pregrešil. Na to je velel car pobrati oni list, bila je — celjska „vahtarca“, in v njej je stalo črno na belem nebroj najhujših razžalenj njegovega veličanstva, carja Sahare. Trdilo se je celo, da se bode na nekem nemškem plesu v Celju napravilo neko komedijo z njegovim veličanstvom. In to še ni bilo najhujše. Prošnja, da bi se njegovo veličanstvo udeležilo nekega slovenskega plesa v Celju, je že prišla v kabinetno pisarno carja Saharskega in jo je on lastnoročno rešil in sicer ugodno, celjski Nemci so pa, ko so videli, kako je car naklonjen Slovincem, v svoji znani zavisti, lagali, da pride tudi k njim. Ker drugega niso vedeli in znali, so hoteli pred svetom Slovence ogoljufati za čast in slavo visokega obiska carja Saharskega. Ta hudobija je najbolj spekla v srce dobrotne carja. In

odšel je s svojim spremstvom zelo razburjen v svoj carski dvor. Da bi mu le razburjenost ne škodovala na zdravju. Cele trume oblegajo carski dvor in nestrpno pričakujejo poročila dvornih zdravnikov. Upajmo, da bomo mogli prihodnjič poročati kaj ugodnejšega. (Se pride.)

— „Celjski Sokol“ je imel svoj občni zbor v soboto, dne 30. m. m. Poročilo priobčimo prihodnjič.

— O maškaradi „Celjskega Sokola“ smo že poročali, v kakem zlogu se bo vršila. Želeli je torej, da se udeleženci čim najbolj ravna po tem, da bo vtis enoten. Saj se pod naznačenim naslovom odpira občinstvu najobširnejše polje domišljije.

— Prezgodaj ustrelili. Celjska nemška stranka se grozovito jezi, da je glede volitev v celjski okrajni zastop prezgodaj začela z možnari streljati. Ubogi nemški brezdelneži so postavili za „Štajerca“ že toliko srce pretresujočih člankov, ki bi naj slovenske volilce prepričali, da se brez begunov iz slovenskega v nemški tabor, kakoršni vzdržujejo celjsko nemško stranko, za celjski okraj ne da prav nič dobrega storiti. Kar so ti modrijani skrpucali v „Štajerca“, so potem objavili v drugi obliki v svojih nemških trobilih, rekoč, da je njihova „Štajerčeva“ klobasarija izraz volje slovenskega ljudstva. Rekli so, da razburjenje zoper narodno stranko od dne dne do dne strahovito narašča in da prihaja za takozvane „prvake“ smrtna ura. Toda v resnici noče kljub temu nihče razburjen biti, kajti vsak Slovenec ve, da je odpadništvo, ki se zbira v celjski nemški stranki, v zadnji vrsti poklicano, o poštenosti govoriti. Petdesetletna zgodovina naše dežele je pokazala, da je vse, kar so nemškutarji v naši deželi storili, bilo za deželo le nesrečno. Kako neki bode odpadnik zdaj kar na enkrat postal najčistejši človek najsvetejših namenov. Cela zgodovina nemške stranke na Štajerskem mrgoli samih sleparij, nasilstev, ovadu štev in lumparij, in zdaj na enkrat se je hotela povzpeti na stališče rešiteljice slovenskega naroda! Mi smo prav dobro izprevideli, da na vse milo javkanje celjskih nemčurjev noben pošten slovenski mož nič ne bode dal in smo mirno gledali, kako so ti bedaki zadnji čas dan za dnevom po „Štajercu“ in drugih svojih nemških trobilih z možnari streljali zoper narodno stranko in smo samo čakali, da se to nerodno orodje nemškega sleparstva samo ob sebi skrha in obrabi. To se je zdaj, kakor je videti iz pisave nemškega časopisja, res zgodilo in zato isto rohni in vpije zoper vladu, zakaj ni razpisala volitev takrat ko so ti odpadniki zoper narodno stranko najhuje streljali. Toda kakor se nam zdi, je prepozno, nemčurji so prezgodaj streljali.

— Dr. Stepischnegg je vkljub agitaciji dveh slovenskih duhovnikov, ki mu nabavljata kliente, zopet enkrat strašansko pogorel. Zaradi pomajkanja prostora si ga bomo prihodnjič bolj natanko ogledali.

— Prejeli smo in radovoljno priobčujemo: Slavno uredništvo „Domovine“ v Celju. Z ozirom na dopis „Cvet celjske mladine pred sodnijo“ v „Domovini št. 7 prosim v eni prihodnjih številka vašega čislane lista priobčiti, da se — kakor sem merodajnim potom zvedel — sodrug mlade tatinske družbe, 17letni J. Voh piše „Woch“ in ni z menoj v nikakovem sorodstvu. Z odličnim spoštovanjem

Martin Voh,

c. kr. fin. straž. komisar.

— Vojnik. V narodni gostilni g. Dragotina Vrečerja vrši se v nedeljo, dne 7. svečana t. l. „Beseda“ s sledečim sporedom: 1. P. Hugolin Sattner: „Opomin k petju“, poje mešan zbor. 2. Govor o petju. 3. Avgust Leban: „Slovo od domovine“, poje mešan zbor. 4. „Županova Micika“, veseloigra s petjem v dveh dejanjih. 5. Dr. Gustav Ipavic: „Kukavica“, poje mešan zbor. 6. K. Volarič: „Le pevaj, pevaj ptičica“, poje mešan zbor. 7. Dr. Gustav Ipavic: „Lipa“, mešan zbor. 8. Dr. Gustav Ipavic: „Jaz vem za deželo“ mešan zbor. 9. Davorin Jenko: „Na tujih tleh“, dvospev s glasovirjem. 10. S. Gregorčič Volarič: „Eno devo le bom ljubil“, poje moški zbor. Cena sedežev: 80 v, stojišča 30 v. Preplačila se hvaležno sprejmo. Začetek ob 3. uri popoldne. Po sporedu prosta zabava. — Ker je čist dohodek namenjen za potrebe bodočega

pevskega in tamburaškega društva „Vojnik“, se vljudno vabijo vsi slovenski narodnjaki bližnje in daljnje okolice. Zlasti vi, celjski rodoljubi, po hitite še vi enkrat v — naš (?) — nemčurski — trg! Pomagajte nam i vi vzdramiti tako „odločno“ Vojničane iz njihove res idealne mlačnosti in brezbriznosti. Zato iskreno prosimo vse slovensko občinstvo, da vsaj „moralno“ podpi rate ta začetek nekake — če smemo reči — probuje, da stopi tudi naš Vojnik enkrat v vrsto narodnih trgov slovenskega Spod. Štajarja. Delajmo torej složno, z združenimi močmi za narod, za potomce naše, da bodo vsaj ti uživali sad našega truda in dela! — V slogi je moč! Vstanimo!

— Šoštanjčanom 3 vprašanja. 1. Ali je res, da je „nemčurski Verband“ v Šoštanju sklenil vas bojkotirati in res vas „bojkotira“? 2. Ali so vam znani udi istega „Verbanda“, posebno uradnega ali obrtniškega stanu? 3. Ali še res niste pričeli s protiakcijo. Prosim odgovora kakšnega tamošnjega Slovenca-narodnjaka. Na svidenje! Poslušalec shoda v Velenju.

— „Štajerčeve“ laži. Kakor vsi nemški listi, tako se je tudi nemškutarski „Štajerc“ spravil v zadnji svoji številki na okrajni zastop celjski in da bi se pa tudi slovenski kmetje celjskega okraja v resnici prepričali, koliko je „Štajercu“ na blagu istih ležeče, priromalo je kar več sto iztisov te smrdljive ptujске „giftne krote“ v Celje in v okolico, kjer so ga celjski nemčurji med kmete brezplačno delili. In kaj mislite, dragi slovenski kmetje, kdo plača te brezplačno med vas razdeljene iztise „Štajerca“? To plačajo vaši največji sovražniki, Nemci, to plačajo nemške družbe, kakor „südmarka“ itd., kateri vsi delajo na to, da Slovenci izginejo s površja. Ker slovenski kmetje nemških listov ne čitajo, izmislili so si ti germanizatorji drug način, kako bi vjeli naše kmete v svoje zanjke. Izdati so začeli „Štajerca“, kateri blati vse, kar je slovensko. In tako se je spravil ta prismojeni „Štajerc“ tudi na celjski okrajni zastop. Namen „Štajerca“ je jasen: Spraviti celj. okr. zastop pri prihodnjih volitvah v nemčurske roke. Ko je v Št. Lenartu znani Mravlag poneveril v nemški po sojilnici ogromne svote, katere so bili naložili večinoma slovenski kmetje, je „Štajerc“ molčal, kakor grob. O velikem primanjkljaju pri graškem magistratu ni zinil „Štajerc“ niti besedice. Tukaj v Celju pa, kjer se gre za Slovence, kjer je bivši tajnik, torej le služabnik okrajnega zastopa, poneveril nekaj tisoč kron, vpije „Štajerc“, kakor besen na slovenski okrajni zastop, češ, da so Slovenci nesposobni dalje voditi okrajni zastop. Tu bode res treba postaviti pri prihodnjih volitvah „Oechea“ za načelnika in „Ballogha“ pa za tajnika okrajnega zastopa. Potem bode gotovo vse v redu.

— Promocija. Na graški univerzi je bil promoviran doktorjem prava gosp. Franc Žiher, avskultant pri mariborskem sodišču. — Isti dan je bil promoviran koroški Slovenec gosp. Ivan Arnejo doktorjem filozofije.

— Pri plesu „Slovenskega trgov. kluba v Mariboru ne svira bosanska vojaška godba, kakor se je to prej poročalo, marveč sodeluje godba c. in kr. pešpolka grof Khevenhüller štev. 7 iz Gradca. Dalje nas prosi plesni odbor trgovskega kluba objaviti, da se pri plesu šopki in koti ljonski redi opuste. — Trgovski klub pozivlja p. n. slovensko občinstvo, da se isto tega plesa mnogoštevilno udeleži in stem vsaj izkaže naklonjenost in priznanje za trud, ki ga je imel mladi a marljivi klub. Zatorej: V nedeljo dne 7. svečana t. l. na ples v Maribor.

— Mesto pisarja je razpisano glasom uradnega lista za c. kr. okr. sod. v Št. Lenartu na Štajerskem. Prošnje do 24. februarja 1904.

— Središče. Dne 24. t. m. se je vršil obobilni udeležbi občni zbor tukajšnje skupne obrtnijske zadrage. Po odobrenju zapisnika zadnjega občnega zbora in letnega poročila za minolo leto, poročal je gosp. načelnik Dogša o lanskem združnem računu, iz katerega sledi, da je imela zadruga v pretečenem letu 384 K 06 vin. dohodkov in 151 K 46 vin. Zadržna glavnica, naložena v okrajni posojilnici, znaša 735 K 17 vin. Pri volitvah sta bila zopet izvoljena g. J. Dogša, usnjarski mojster v Središču, načelnikom in g.

Jakob Zdravec, podnačelnikom. V odbor so bili za poslovno dobo treh let izvoljeni sledeči gg. Jožef Zidarič, Franc Horvat, Ivan Ploh, Alojz Kolarič, Franc Mlinarič, Ivan Kocjan in Ivan Ivanuša, vsi v Središču, nadalje gg. Ivan Tomažič iz Vitana in Ivan Masten iz Obreža. Po izvolitvi štirih odbornikov v razsodišče in dveh delegatov za občni zbor pomočnikov, odobri se sklep odbora, po katerem dobiva en oboleli zadržnik mesečno podporo. Podnačelnik Zdravec poroča, da mu je iz časnikov znano, da se namerava v kratkem prirediti v Celju večji shod slovenskih obrtnikov. Dokazujoč zborovalcem potrebo organizacije spodnještajarskega, osobito slovenskega obrtnega združništva, se je želja po ustanovitvi zveze spodnještajarskih zadrug z navdušenjem sprejela, ter so se za slučaj, da bode središka obrtna zadruga na ta shod povabljeni, izvolili kot odposlanci gg. Dogša, Horvat in Zdravec. Po rešitvi nekaterih več ali manj važnih točk dnevnega reda, sklenil je g. načelnik ob krepkih živijo klicih vseh navzočih zborovanje.

Društveno gibanje.

— Slovensko pevsko društvo „Edinost“ v Žalcu si je izvolilo na občnem zboru dne 27. t. m. deloma nov odbor kakor sledi: gg. Vinko Vabič, predsednik, Fr. Goričan, namestnik, Fr. Pristovšek, tajnik, Fr. Košar, blagajnik, R. Vrečer, pevovodja, Em. Kuvec in Fr. Pikel, odbornika. — Redne pevske vaje se prične sredi svečana. Društvo vabi cenj. pevce k pristopu v tem času.

— Kmetijsko bralno društvo v Grižah pri Celju vabi k veselici, ki jo priredi v nedeljo, dne 7. svečana t. l. v društvenih prostorih. Ob pol 4 uri popoldne bo podavanje potovalnega učitelja g. Fr. Goričana o trtoreji in sadjarstvu, potem igra „Kje je meja?“, petje, godba in prosta zabava.

— Pevsko društvo v Braslovčah priredi veselico, dne 7. svečana v gostilni g. Stancerja ob 8 uri zvečer s tem sporedom: I. Igra: „Telegram“ v enem dejanju. II. Pevske točke: 1. P. H. Sattner: „Opomin k petju“, mešan zbor. 2. J. K. Knabl: „Slovan“, moški zbor. 3. Dr. Gustav Ipavic: „Pozdrav“, mešan zbor. 4. H. Vogrič: „Lahko noč“, moški zbor. 5. K. Bendl: „Križarji na morju“, mešan zbor. 6. A. Hajdrih: „Jadransko morje“, moški zbor. III. Prosta zabava. — K mnogobrojni udeležbi vabi odbor.

— Šaleška čitalnica v Šoštanju priredi dne 2. svečana t. l. v prostorih hotela „Avstrije“ veselico s sledečim sporedom: 1. „Dobrodošli, kedaj pojdete domov“, veseloigra v enem dejanju. 2. Koncert zagrebških tamburašev. 3. „Berite Domovino“, veseloigra v enem dejanju. 4. Ples. 5. Prosta zabava. Začetek točno ob 8 uri zvečer. Vstopnina: Sedeži od 1.—3. vrste 1 K, ostali sedeži po 60 vin. Stojišča 20 vin. — K mnogobrojnemu obisku vabi odbor.

— „Šaleško učiteljsko društvo“ ima na Svečnico t. j. 2. svečana t. l. svoje redno zborovanje. Spored: 1. Zapisnik zadnjega zborovanja. 2. Dopis in društvene zadeve. 3. Nadaljevanje razgovora o točkah za sestavljenje kronike našega društva. 4. Iz vpraševalne škrinje. 5. Nasveti in predlogi. Zborovanje se vrši v Šoštanju točno ob 1. uri popoldne. Zunanji tovariši se opozarjajo, da priredi isti dan „Čitalnica“ veselico s tamburaškim koncertom in dvema gledališkima igrama v hotelu „Avstrija“ ter se tako nudi cenj. tovarišicam in tovarišem ugodna prilika, udeležiti se zabavnega večera čitalnice. K polnoštevilni udeležbi vabi odbor.

— Vabilo k rednemu občnemu zboru „Hranilnice in posojilnice v Kozjem, registrovane zadruge z neomejeno zavezo“, kateri se bode vršil v nedeljo dne 21. februarja 1904 ob 3 uri popoldne v posojilnični pisarni v Kozjem s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo načelstva, 2. odobrenje letnega računa, 3. slučajnosti. K obilni udeležbi vabi vse zadržnike načelstvo.

— Narodna čitalnica v Ptuj priredi v sredo, dne 10. svečana t. l. v veliki dvorani „Narodnega doma“ plesni venček. Kostumi dobrodošli. Začetek ob 8 uri zvečer. K prav obilni udeležbi vabi odbor.

— Bralno društvo pri Sv. Miklavžu pri Ormožu je imelo v nedeljo, dne 24. t. m. svojo

ustanovni občni zbor. Da je bilo zanimanje za društvo veliko, pričal je mnogoštevilni poset; društvu je dosedaj pristopilo 42 udov, kateri so si izvolili sledeči odbor: Mat. Vogrin, predsednik, Alb. Schwinger, podpredsednik, Oton Vrtnjak, tajnik, Mart. Šalamun, blagajnik, Mih. Vrščič, knjižničar, Mat. Dolinar, knjižn. namestnik, Fr. Bratušek in Dr. Pinterič, odbornika, Ant. Pajtlar in Ant. Janežič, odb. namestnika, Mih. Tomažič in Fel. Košajnič, rač. preglednika. V društvu bodo na razpolago sledeči časopisi: „Domovina“ (4 izt.), „Slov. Gospodar“ (4), „Naš Dom“ (5), „Kmetovalec“ (2), „Gospodarski Glasnik“ (3), „Slov. Čebelar“, „Jež“, „Škrat“, „Südsteierische Presse“, „Ljub. Zvon“, „Dom in Svet“ in knjiga „Slov. Matice“. Ker pa še mlademu društvu posebno knjig primanjkuje, zato se odbor opetno z vljudno prošnjo obrača do rodoljubov, naj bi istemu prispevali.

— Vabilo na zabavni večer, ki ga priredi slovensko izobraževalno in zabavno društvo „Naprej“ v Gradcu v torek, dne 2. februarja 1904. Spored: A. Koncert. 1. Farkaš: „Šumi Marica“, koračnica, tamburaški zbor. 2. P. H. Sattner: „Perice“, narodna, mešan zbor. 3. Dr. Benjamin Ipavc: „Kdo bi zmirom tužen bil?“, mešan zbor. 4. a) G. F. Händel: „Largo“, b) Ascher: „Sans Souci“, čveteroročno na glasovirju gđč. Kropelj in Virgler. 5. Zajo-Farkaš: Izvadač iz opere „Nikola Šubić Zrinjski“, tamburaški zbor. 6. Offenbach: Podpuri iz „Hoffmannovih pripovedk“, na glasovirju gosp. R. Reich. 7. „Narodne pesmi“, venček, mešan zbor. 8. A. Skala: „Novoletni pozdrav“, na goslih g. A. Baumann. 9. „Ankica“, tamburaški zbor. B. Prosta zabava in ples. Začetek ob 8 uri zvečer. Lokal: Restauration zum Wilden Mann. Vstopnina za osebo 80 v. Odbor,

— Slovensko kršč. izobraževalno društvo „Domovina“ v Gradcu je imelo v nedeljo dne 24. prosinca II. redni občni zbor. Čegar udeležba je bila povoljna. Zastopano je bilo tudi slavno slovensko katol. akad. društvo „Zarja“. Po pozdravu predsednika, in po poročilu tajnika, blagajnika, gospodarja in knjižničarja je bila volitev novega odbora. Izvoljeni so bili gg.: predsednik Matija Kukman, podpredsednik Štefan Erhatic, tajnik Anton Kopriva, tajnikov namestnik Alojz Pucelj, blagajnik Alojz Erhatic, blagaj. namestnik Martin Stanič, gospodar Janez Kodelja, gospod. namestnik Franc Ržnar, knjižničar Anton Kos, odbornik Jurij Slatič. — Slovensko kršč. izobr. društvo „Domovina“ v Gradcu priredi dne 7. svečana plesni venček v prostorih „Oesterreichischer H. f.“ Georgigasse 1, vogel Annenstrasse. Začetek ob 4. uri popoldne, konec zjutraj. Vstopnina v predkupu 50 v, pri blagajni 60 v. Med plesom šaljiva pošta in petje domačega moškega pevskega zbora.

Slovenskim čebelarjem.

O priliki čebelarskega tečaja in shoda pri Sv. Andražu v Slovenskih goricah mes. avgusta lanskega leta izvolil se je pripravljalni odbor za ustanovitev „Slovenskega čebelarskega društva“ za Spodnji Štajar.

Odbor se je lotil dela, sestavil pravila ter jih predložil v odobrenje.

Ker bodo pravila gotovo in sicer kmalu potrjena, zagotovljeno je društvo, katero je v povzdigo naše čebeloreje velike važnosti. V tem društvu bomo imeli vsi čebelarji naše dežele prostora in dela dovolj.

Opazujemo pa, da so nekateri rodoljubi šli na limanice potovalnemu učitelju „Centralvereina“ na Dunaju, katerega je v sramoto spodnještajarskih čebelarjev importiral nadzornik Dreßak, ter snujejo podružnice onega društva. To se godi neki v Ljutomeru, Ptuj in Rogatcu.

Tiste ugodnosti, katere nudi nemški „Centralverein“ svojim članom, imeli bomo tudi pri svojem društvu. Vsak član bo imel svoj strokovni list, katerega razume, ter nam ne bo treba pošiljati naših novcev na Dunaj.

Sicer misli ono društvo nabaviti svojim članom — Slovencem „Slovenskega čebelarja“. Sicer še stvar ni dognana, a če se zgodi, sramovati bi se pač smeli mi naše gospodarske in politične nezrelosti, da nam mora nemško društvo kupovati domači strokovni list, to je list

ki je glasilo „Slovenskega čebelarskega društva“ s sedežem v Ljubljani in bo tudi glasilo našega novega štajarskega društva.

Naše društvo se bo, kakor slišimo, kmalu oživel. Takrat pa, ko nas bo klical pripravljalni odbor, pridimo vsi čebelarji naše zelene dežele.

Združitev je potrebna, vendar se bomo združili v okviru našega slovenskega jezika, naših tal in naših razmer. Vsakemu čebelarju naj bo domače društvo sveta briga. Ne cepimo torej svojih moči, ne razmetujmo našega denarja, ampak hranimo oboje za naše društvo in za naš list. Proč tedaj z vsemi nemškimi podružnicami ter snujmo po vseh krajih naše lepe, slovenske domovine podružnice „Slovenskega čebelarskega društva za Spodnji Štajar“.

Druge slovenske novice.

— Biskup Strossmayer, veliki vladika dja kovski, praznuje dne 4. t. m. svojo devetdesetletnico. Kaj je Strossmayer nam Jugoslovanom, je gotovo nepotrebno ponavljati, saj ga ni Slovenca in ne Hrvata, ki ne bi znal ceniti njegovih velikanskih zaslug na narodnem polju. Prepričani smo, da se strinjajo vsi štajarski Slovenci z nami, ko mu ob njegovi devetdesetletnici kličemo: „Slavni vladika, Bog, Te ohrani še dolgo, dolgo let čilega in zdravega Tvojemu narodu!“

— Odbor družbe sv. Mohorja vabi vse Slovence in Slovenke, da v največjem številu pristopijo k družbi, ki za leto 1904 izda naslednje knjige: 1. „Zgodbe sv. pisma“, piše dr. Krek. 2. „Lurška mati božja“, spisal Godec. 3. Slovenski fantje v Bosni in Hercegovini 1878“, spisal Jernej pl. Andrejka. 4. „Lisica-Zvitorepka“, spisal J. Brinar. 5. „Bodi svoje sreče hovač“, spisal J. Trunk. 6. Koledar za l. 1905.

— Idrijski župan odstopil. Idrijski župan gospod Dragotin Lapajne je dne 28. t. m. odločil to častno mesto.

— Utonil in zmrznil je v Idriji 28 letni rudar Francišek Čuk. V nedeljo se je podal v Črni vrh, vračaje se na večer se je v dveh gostilnah še malo napil. Najbrž je v temni noči šel ob cestni ograji, omahnil v Idrijo, pobil se na glavi ter tako omamljen zmrznil v mali vodi.

— Zgorel je v Ribnici pretekli teden neki otrok. Nesrečna deklica je bila stara polčetrto leto. Mati jo je menda pustila samo pri ognjišču, ko pa je prišla nazaj, je bila mala revica vsa v plamenu. Kmalu nato je v groznih bolestih izdihnila.

— Sijajna slovenska zmaga na Koroškem. Iz tužnega Korotana prihaja nam prevesela vest, da so dne 28. p. m. pri občinskih volitvah v Št. Jakobu v Rožni dolini zmagali v vseh treh razredih z ogromno večino Slovenci in sicer so dobili v tretjem razredu 205, Nemci 48 v drugem razredu Slovenci 51, Nemci 11 in v prvem razredu Slovenci 18, Nemci pa 8 glasov. Št. Jakob v Rožni dolini je ena najzavednejših slovenskih občin na Koroškem, ki ima neprestane boje s tamošnjimi nemškutarji za svoje narodne pravice. Komu niso znani križevi poti, ki jih je prestala ta občina za slovensko šolo? Nemškutarji napeli so vse sile, da zmagajo, propadli so pa tako kakor še dosedaj nikoli. Vrlim in zavednim Šentjakobčanom častitamo k sijajni zmagi iz srca ter jim pošiljamo iskreni slovenski pozdrav! Radovedni smo, ako bode tudi „Štajero“ poslal propadlim nemškutarjem svoj „naprednjaški“ pozdrav.

— Roženska in deloma tudi velikovska dekanija sta sklenili uradovati s cesarskimi uradi slovenski, a le s posebno pripombo: s knezoškofijskimi pa — nemšk. Čudno! Kaj ce lovški škof ni škof koroških Slovencev?

— Izpred goriškega sodišča. V ponedeljek je bil od goriškega okrožnega kot kazenskega sodišča France Počivalšek iz Vidma na Štajarskem obsojen zaradi tatvine, katero je izvršil na škodo Julijane Geyer iz Kanala na štiri-mesečno ječo.

Politični pregled.

— O pogajanjih vlade s Čehi poročajo listi, da ponuja vlada Čehom notranji uradni jezik in sicer, da se ne sklene zakon, ampak da se upravnim potom uvede češki uradni jezik in izjavlja, da bo cesar izrekel vladni željo, naj se ustanovi še eno češko vseučilišče. Čehi so mnenja, da so to le obljube, ki se tako dejanski ne izvrše in zahtevajo več. Z ozirom na te vesti je izjavil mladočeški politični klub v Pragi, da Mladočehi s Körberjem sploh ne občejejo, da so prekinili z njim vsako zvezo in da ni nihče pooblaščen se pogajati z vlado v imenu Čehov.

— Hrvatski sabor V proračunski debati je v soboto v saboru govoril proti proračunu Harambašić Šumanović je odgovarjal na interpelacijo glede nemirov v belovarskem okraju. Priznal je, da so bili v mnogih krajih nemiri, da pa je sedaj mir. Harambašić izjavlja, da odgovora ne sprejme na znanje. Poslanec Tuškan, ki je bil za 15 sej izključen iz zbornice, je zopet vstopil.

— Ogrska Tiszov načrt proti obstrukciji obstoji v tem, da se izpremeni pravilnik, a to le v enem paragrafu, ki bo določal, da je glasovanje po imenih dopustno le pri zakonskih načrtih; nadalje bo zbirnica vsak dan določila, kdaj in kako dolgo naj trajajo seje. Na ta način bo mogoče imeti tudi nepretrgane seje po več dni. — Zbornični predsednik je zopet dobil pismo od nekega vojaka, češ, da so tretjeletniki že izgubili potrpljenje, ker jih ne odpuste domov. Tudi iz Oseka je došlo grozilno pismo, ki obstrukcionistom preti, naj pazijo, da ne bodo umorjeni, kakor poslanec Eremić.

— Izprememba pri bosanski upravi. Civilni adlat bosanske deželne vlade, baron Kutschera, ostane na svojem mestu le dotlej, da se novi deželni šef Albori popolnoma uvede v svoje posle. Njegov naslednik postane skoraj gotovo sekcijski načelnik vitez Horowitz, ki slovi za najboljšega poznavalca bosansko-hercegovskih razmer.

— Macedonija. Neki avstro-ogrski diplomat se je glede možnosti izvedenja macedonskih reform tako-le izrazil: „Reforme ne bodo izpeljane; če bi imeli pet let časa, bi bilo drugače. Pomladnemu vstanku v Macedoniji se ni mogoče izogniti. Sarafov je bil na Angleškem; tam mu niso obljubili le 25 000 funtov šterlingov, kakor pišejo listi, ampak mnogo več. Italijani bi seveda radi videli, da nas bi Macedonija vezala, ker bi potem v Albaniji prosto delali. Mi ne želimo vojne s Turčijo, a če nas Turčija prisili k energičnejšemu ravnanju, se mi ne bomo umaknili“.

— Rusija in Japonska. Iz Tokija se poroča, da nadaljuje Rusija s koncentriranjem vojaštva in vojnih ladij v Port Arturju. Londonski listi poročajo iz Petrograda, da je besedilo ruskega odgovora na japonsko noto že določeno. Ta odgovor je neki za japonsko zadovoljiv. Rusija je neki Japonski naredila tako važne koncesije, da ne bo težko ohraniti miru.

— Iz zahodne Afrike se poroča o vstaji, proti Nemcem. Vstaši so obkolili oddelek nemških vojakov, ki je zapustil Keetmanskoop. Vstaši so vojake strahovito mučili na raztezalnicah in jih naposled žive sežgali. Nekemu nemškemu častniku so vstaši porezali ude, iztaknili oči in ga pustili umreti na polju. Herero so si zapri-segli, da bodo vsakega Nemca, katerega vjamejo, mučili na strahovit način. Nemci bodo imeli dolgotrajno in težko delo, da popolnoma vduše vstajo. Nemci se skrivajo v svojih trdnjavah, po pokrajini pa vladajo vstaši. Tri tedne je še treba, da nemški vojaki, ki so odposlani iz Nemčije na pomoč, pridejo v središče vstaje.

Narodno-gospodarske novice.

Našim vinogradnikom.

(Napisal Ivan Vuk.)

(Dalje.)

Noah

raste krepko in je jako rodovit. Grozdje je precej veliko; jagode so zelo goste, nekoliko podolgovate in svetlo-zelenkaste ali žolte, trde in okusa kakor vrtna jagode. Ker je neobčutljiv, se rabi tudi za podlago pri cepljenju. Vino je belo.

Prentiss

je močne, vztrajne rasti. Grozdje srednje velikosti, jagode goste in svetlo-žolte barve ter sladke in sočnate. To je tudi trta, ki se ima vsaj nekoliko vrednosti za nas, in to zagadela, ker nima vino trpklega okusa, kakor druge od te sorte.

Imamo še več enakih sort, kakor: Triumf Irving, Canada, Athello, York-Madeira, podobna Izabeli, samo jagode so drobnejše. Vendar o teh ne bomo govorili.

Omenim naj samo še

Isabelo,

katera je najbolj znana našim vinogradnikom, ker jo imajo skoraj povsod kolikor toliko nasajene, mnogokrat sebi v škodo. Ako pride namreč kupec in vidi ta trs, postane takoj nezaupen, naj mu še tedaj tako kdo trdi, da ima samo zlatno vino in da je to le par trsov Izabele. Ta trta rodi zelo in raste rada v našem podnebnju. Grozdje je srednje velikosti in rahlo, jagode rdeče modre, z rdečimi pikami. Daje belo in črno vino, ki pa je trpklega, zagoltnega okusa. Kdor ima vinograd in v njem to trto, mu svetujem, da jo pocepi. Skušnje so dokazale, da ta trta ni stanovitna zoper trtno uš in tako bo menda izgubila sedanjo veljavo. Svetujem tistim, kateri jo imajo, da puste grozdje precej dolgo viseti, ker je potem vino nekoliko boljše in slajše.

Vse te ameriške trte, ki rade se obrezujejo najbolj na ceroneke (ena treba 4—5 ceronekov na 5—6 očes) in potem nadomestne reznike (čepek). Režejo se pa tudi na šparone. Po sebnosti rodovitne so, če se jim puste vlačence. Pa tudi za špalirje in brajde so ugodne, kjer zelo veliko rade. Kar je pa posebno treba upoštevati za rast, rodenje in stanovitnost ne le pri ameriških, ampak tudi pri naših trtah, je, da se dobro in pravilno gnoji. Človek mora jesti in tudi trta in sploh vsa živa bitja in rastline.

(Dalje prihodnjič.)

Loterijske številke.

Gradec, 30. januarja 1904: 41, 13, 65, 29, 88.
Dunaj, " " 50, 25, 85, 58, 52.

Vrtnarski pomočnik

se sprejme pri

(49) 1

dr. Sernecu v Celju.

Mlad, v vseh strokih trgovine, kakor tudi navadnega in dvojnega knjigovodstva popolnoma več mož

(46) 2—1

išče primerne službe.

Prijazne ponudbe se prosijo pod „Zvest in delaven“ na upravništvo „Domovine“ v Celju.

Poljedelei, vinogradniki in živinorejci

pozor!

Tomažovo žlindro

kakor druga umetna gnojila za travnike, polja, hmelj in vinograde;

Starckovo klajno

ali redilno apno, najboljši pomoček za dobro rejenje domačih živali, priporoča in pošilja navodila brezplačno

trgovina z železnino „Merkur“
Peter Majdič, Celje.

Bogata zaloga raznovrstne železnine, poljedelskega orodja in strojev.

TRSNJE ŠKARJE!

Sveže tropine

(10) 3—3

(treberji)

se dobivajo vsak dan v delniški pivovarni v Žalcu in Laškem trgu.

Mlinsko orodje

še par let v rabi, skoro čisto novo, s tremi pari kamnov in stopami ter sploh z vsem k mlinu spadajočim orodjem je

== naprodaj ==

po zelo nizki ceni. Urejeno je vse po najnovejšem načinu z jermenji. (38) 3-3
Kje, pove upravništvo „Domovine“.

Gimnazijski abiturijent

zmožen slovenščine, hrvaščine in nemščine v govoru in pisavi želi mesta v odvetniški pisarni. Vstop takoj. Ponudbe naj se pošljejo uredništvu (44) 3—2 „Domovine“ pod „M. 12“.

Svoji k svojim!

Za svečnico

priporoča (21) 6—6

častitim cerkvenim predstojništvom, trgovcem in cenj. občinstvu svojo bogato zalogo voščenih sveč in zvrtkov najrazličnejših velikosti in oblik, sploh vse, kar spada v to stroko.

Postrežba točna in solidna. * Cene zmerne.

Lovro Pokorny

svečar v Celju

Gledališka ulica št. 5 (Theatergasse).

Svoji k svojim!

Dragotin Hribar

trgovina knjig, papirja, pisalnega in risalnega orodja; tiskarna in knjigoveznica

priporoča gosp. trgovcem in slavnemu občinstvu svojo veliko zalogo vsakovrstnega papirja za pisarne, pisma, risanje in zavijanje, raznovrstno barvanega svilnatga (za cvetlice), za vezanje knjig itd., zalogo raznih risank in pisank, in posebno le lastno zalogo najboljših zvezkov pod imenom: »Spodnještajerska zaloga risank in pisank«; Hardtmuthovih in drugih svinčnikov in angleških peres po originalnih tovarniških cenah.

Dalje priporoča zavitke za pisma raznih velikosti in barv, peresnike, črnilo, tablice, črtalnike, brisalke, krede, gobice, pušice in škatle za peresnike, torbice, knjižice za beležke, trgovske knjige, pečatni vosek itd. po najnižjih cenah.

Posebno lep izbor papirja in zavrtkov v mapah in elegantnih škatljah. — Najbolje strune za citre, gosli in kitare. Velik izbor albumov za fotografije in spomence, map za pisma in papirje, tintnikov, okvirje za fotografije, listnice itd.

Šolske in molitvene knjige; prekupcem še poseben popust. Sv. podobice v vseh velikostih po najnižjih cenah. Preskrbi se tudi vsakovrstni tisk na podobice.

v Celji

priporoča se p. n. gg. duhovnikom, pisateljem, založnikom in slav. občinstvu za vsakovrstno izvrševanje tiska po najnovejšem okusu in najelegantnejši obliki v raznovrstnih barvah. Izdeluje knjige, brošure, časopise, letna poročila, prospekte, vstopnice, dekrate, plakate, vabila, vožne liste, mrtvaške liste, vizitnice, naslovnice, cenike, imenike, kuverte s firmo, pobotnice, pravila, tabele za urade itd. — Vedno v zalogi so obrazci za posojilnice, sodnije, občine, šole itd.; kakor tudi v več krasnih barvah tiskane diplome za častne občane in častne člane.

V moji knjigoveznici se izvršujejo vsa knjigoveška in galanterijska dela, bodisi priprosta kakor tudi najfinjša priznana trdno in ukusno. Ker je moja knjigoveznica preskrbljena z vsemi potrebnimi stroji najnovejše sestave, vsprejema ter cenó in kar najhitreje izvršuje tudi največja naročila.